

Zprávy z OECD – Blue Dot Network (BDN) na podporu zemím při uskutečňování investic, které maximalizují pozitivní hospodářský, sociální, environmentální a rozvojový dopad infrastruktury

30. 04. 2024

26. 4. 2024 - V dubnu v rámci OECD oficiálně zahájil svou činnost sekretariát multilaterální iniciativy Blue Dot Network (BDN). Iniciativa je zaměřená na budování certifikované infrastruktury. Mezi několik málo členů BDN patří i Česká republika.

Probíhající globální transformace, zejm. ta digitální a zelená, nabývá konkrétnější obrysy, včetně požadavků na zlepšení konektivity alespoň na úroveň známou dnes v EU nebo v Severní Americe. Finanční nároky transformace se jen v EU v dalších 10 letech odhadují na 700 mld. EUR ročně a hledají se možné zdroje pro pokrytí těchto nároků. Dochází k aktualizaci vymezení a cílené podpoře klíčové kritické infrastruktury/секторů/subjektů s využitím národních podpor (což vede v EU k nežádoucí soutěži již tak napjatých národních rozpočtů), prostřednictvím investic do propojenosti a lepšího fungování jednotného evropského trhu nebo revize kohezní politiky. BDN jako nový systém certifikace infrastrukturních projektů má syntetizovat všechny standardy pro efektivnější rozvoj a mobilizaci investic a umožnit poskytnutí záruk za úvěry ke zmírnění rizik. Inspiraci pro tento systém poskytlo mj. řešení deforestace prostřednictvím certifikace těžby dřeva.

V evropském kontextu určuje kritickou infrastrukturu směrnice o odolnosti kritických subjektů, jejíž transpozice do českého právního řádu právě probíhá a na kterou zbývá půl roku. Mezi kritickou infrastrukturu na české i na evropské úrovni jsou zařazeny vodní hospodářství (pitná a odpadní voda), ale i výroba, zpracování a distribuce potravin. Investice do kritické infrastruktury a její ochrana v ČR přinese změny v pravomocích úřadů a povinnostech jednotlivých prvků systému. Odhaduje se zdvojnásobení počtu zákonně definovaných subjektů kritické infrastruktury v ČR, kdy většina nových subjektů vzejde ze soukromého sektoru. Proces určování klíčových kritických subjektů (např. mezi potravinářskými podniky s významným podílem na trhu) zohlední skutečnost, že jakékoli narušení základních služeb (i v případě jednoho subjektu nebo jednoho odvětví) může mít dlouhodobý negativní dopad na fungování vnitřního trhu. Záměrem je posilovat systémy složené z více prvků různého významu (nikoli primárně subjekty nejvýznamnější), ošetřit distribuční aspekty, nastavení odvětvových kritérií (v agri-food sektoru nedošlo k určení žádného prvku kritické infrastruktury od roku 2010) a řešit u subjektů kritické infrastruktury vedle sankcí za porušení povinností i nabídku úlev/kompenzací/přednostního zásobování. Hlavní důraz není kladen na samostatné subjekty systému, ale na zajištění poskytování služby daným subjektem. I v této souvislosti probíhá veřejná diskuse na globální, evropské i národní úrovni o financování kritické infrastruktury, služeb obecného zájmu a o tom, kde všude mají být zajištěny (nejen v největších městech, ale ve všech regionech stanovené úrovně).

Pozitivní přístup BDN na globální úrovni zaměřený na snížené úrokové sazby a záruky prodlužující dobu splatnosti půjček na infrastrukturní projekty nabízí přitažlivější transformační vizi ve srovnání s instrumenty typu cel nebo multilaterálních dohod. Podobně působí záměr nabídnout v EU atraktivní podmínky subjektům, které i díky své velikosti a propojenosti obstojí v uvedené globální transformaci (s vědomím trvání tradičního požadavku, aby firmy fungovaly lokálně v rámci ne vždy fungujícího jednotného evropského trhu a 27 evropských národních regulačních systémů). V evropských poměrech větší průměrná velikost podniků českého agri-food sektoru a jejich provázanost (nejen) s lokalitami, kde operují, vytvářejí dobrý předpoklad pro hladký průběh očekávaných transformačních kroků, pro kvalifikaci na financování modernizace infrastruktury i pro minimalizaci výkyvů a rizik

(včetně cenových) ohrožujících zajištění či dostupnost klíčových služeb.

Mgr. Radek Stránský

Odbor pro vztahy s EU a zahraničně obchodní spolupráci

Ministerstvo zemědělství